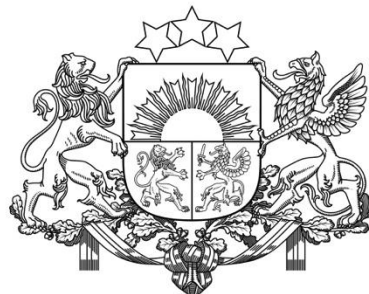

EIROPAS ATBALSTA FONDS
VISTRŪCĪGĀKAJĀM PERSONĀM

Labklājības ministrija

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām īstenošanas progress 2017.gadā

Zane Kaljo
Labklājības ministrija

13.06.2018.

Labklājības ministrija

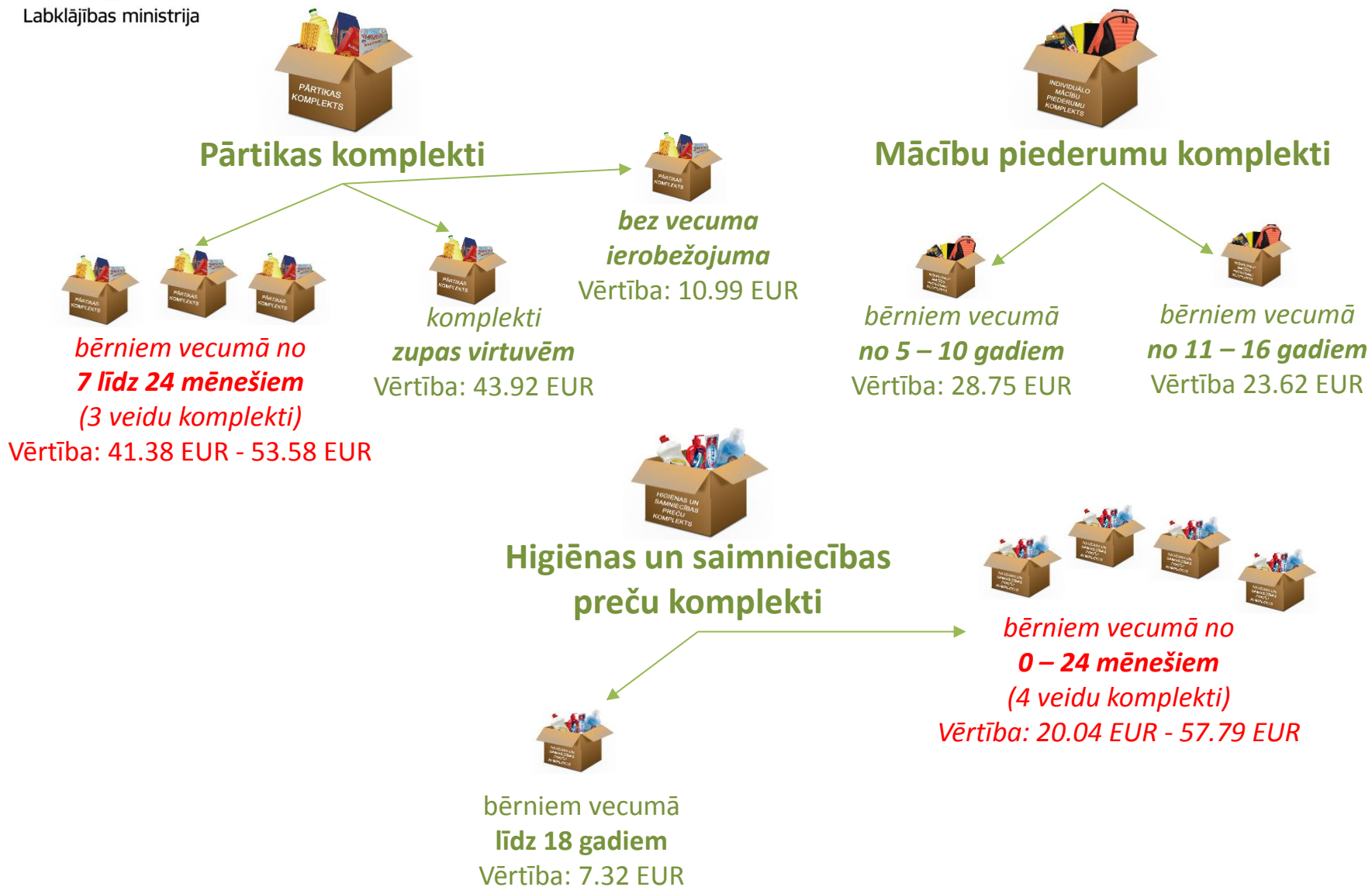
Atbalsta sniedzēji un atbalsta vietas 2017.gadā

- **Fonda atbalstu sniedza 29 partnerorganizācijas:**
  - 13 pašvaldības un to iestādes
  - 13 biedrības un nodibinājumi
  - 3 reliģiskās organizācijas
- **Visā Latvijas teritorijā bija:**
  - 474 izdales vietas
  - 16 zupas virtuves

Labklājības ministrija

Fonda atbalsta komplekti 2017. gadā

Labklājības ministrija

Jauno atbalsta kompektu sastāvs

Higiēnas komplekti bērniem vecumā no 0 - 24 mēnešiem:

- Autiņbiksītes – 30 - 132 gab.
- Krēms zīdaiņiem un maziem bērniem - 100ml, 1 gab.
- Ziepes zīdaiņiem un maziem bērniem - 100gr, 1 gab.
- Mitrās salvetes zīdaiņu un mazu bērnu ādas kopšanai, 80 gab.
- Autiņi zīdaiņiem un maziem bērniem - 10 gab.
- Zobu pasta maziem bērniem - 75ml, 1 gab.
- Zobu suka maziem bērniem - 1 gab.
- Matu šampūns zīdaiņiem un maziem bērniem - 200ml, 1 gab.

Pārtikas preču komplekti bērniem vecumā no 7 - 24 mēnešiem:

- mākslīgie papildu ēdināšanas maisījumi – 350 - 700 g;
- putras (sausais maisījums) - 1000 g;
- sausiņi - 200 g – 400 g;
- augļu biezeņi - 1140 g - 2660 g;
- dārzeņu biezeņi - 1330 g;
- dārzeņu biezeņi ar gaļu - 1330 g;
- gaļas biezeņi - 375 g - 750 g.

Labklājības ministrija

Fonda atbalsta saņēmējs 2017.gadā

- Komplektu saņēmējs: sieviete (52,8%)
- Maltīšu saņēmējs: vīrietis (66,6%)
-
  - 35-54 gadi (30,0%; maltīšu saņ.: 29,1%) un 55 un vairāk gadi (30,2%; maltīšu saņ.: 57,4%)
  - Bez bērniem (68,5%)
- Bezdarbnieks (28%; maltīšu saņ.: 42,7%) un pensijas saņēmējs (26,3%; maltīšu saņ.: 39,4%)

Labklājības ministrija

Atbalstu saņēmušo personu īpatsvars no trūcīgo personu skaita

- Pārtikas komplektu saņēmēji – **97,1%** (2016.g. – 89,4%)
→ Pārtikas komplektu mazajiem bērniem saņēmēji – **95,6%**
- Higiēnas un saimniecības preču komplektu saņēmēji – **99,6%** (2016.g. – 94,3%)
→ Higiēnas komplektu mazajiem bērniem saņēmēji – **86,8%**

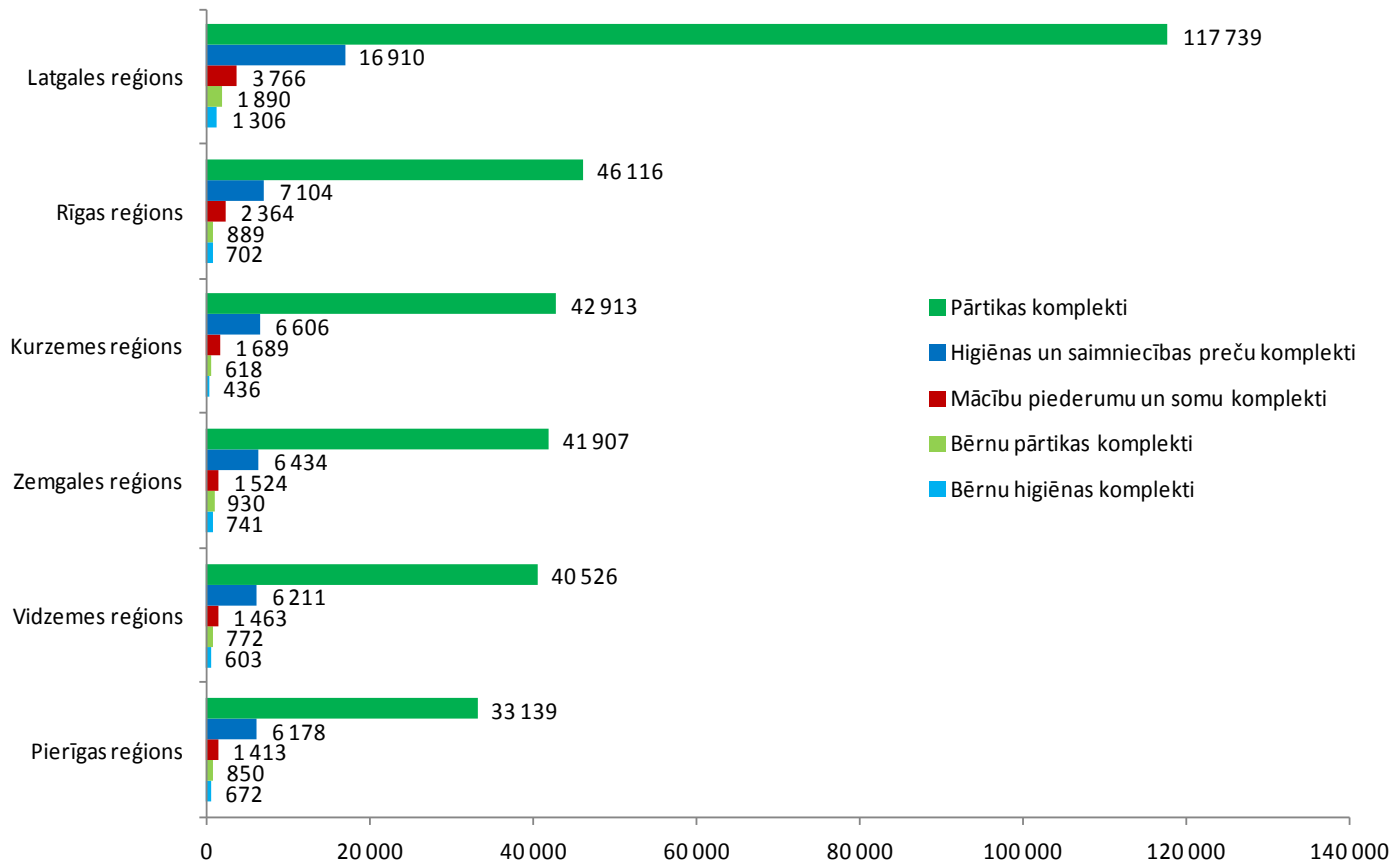

Labklājības ministrija

Atbalstīto personu skaits un sniegtā atbalsta daudzums 2017.gadā

	Atbalsta veids	Atbalstīto personu skaits	Sniegtā atbalsta daudzums
 	Pārtikas komplekti	60 482	322 571
	Pārtikas komplekti mazajiem bērniem	951	5 960
	Maltītes	4482	307 170
	Higiēnas un saimniecības preču komplekti	18 196	49 493
	Higiēnas preču komplekti maziem bērniem	1 359	4 461
	Individuālo mācību piederumu komplekti	10 233	12 221
	Papildpasākumi	7 960	1217

Izdalīto atbalsta komplektu sadalījums pa statistiskajiem reģioniem

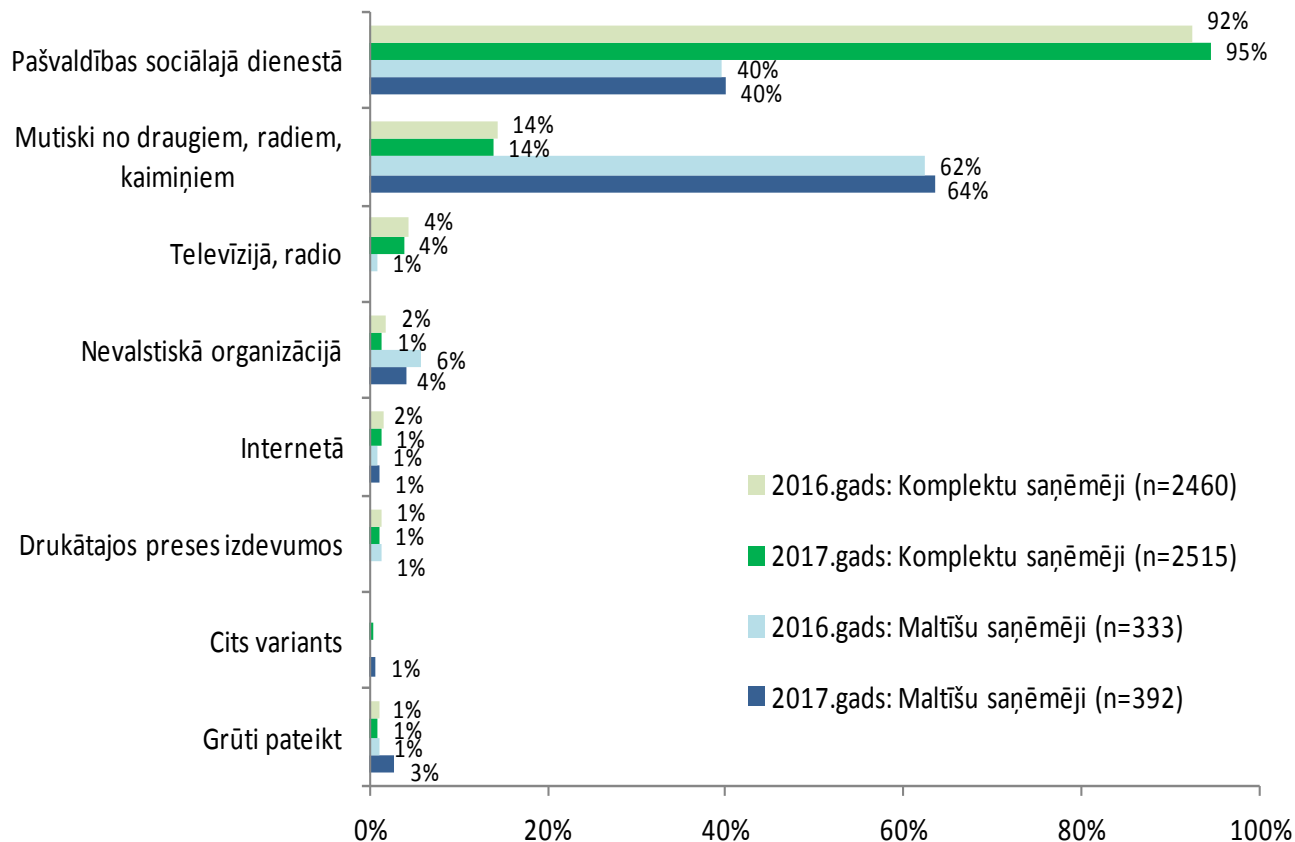
Atbalsta sadalījums proporcionāls trūcīgo iedzīvotāju īpatsvaram reģionos, piemēram, Latgales reģionā 2017. gadā dzīvoja apmēram 33 % no trūcīgas personas statusu ieguvušajiem iedzīvotājiem, Pierīgas statistiskajā reģionā 11 %.

Informācija par atbalsta saņemšanas iespējām

Labklājības ministrija

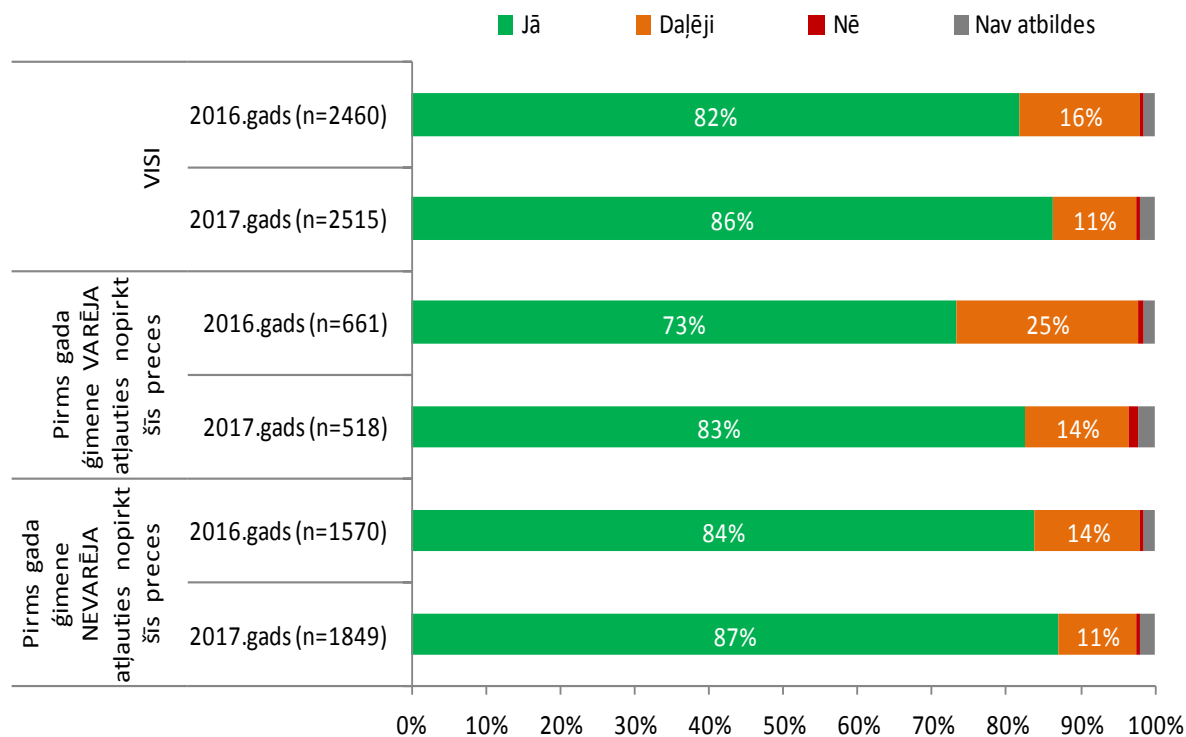

- Izplatītākais kanāls informācijas nodošanai par atbalsta iespējām ir caur pašvaldību sociālajiem dienestiem – uz to norāda 95% komplektu saņēmēju (2016.gadā – 92%).
- Tas tiešā veidā izriet no nosacījumiem, ka pašvaldības izsniedz izziņas par trūcīgā statusu, vienlaikus nodrošinot arī informāciju par iespējamajām palīdzības iespējām (turklāt jāņem vērā, ka daļā pašvaldību tieši pašvaldību institūcijas arī nodrošina palīdzības komplektu izdali).

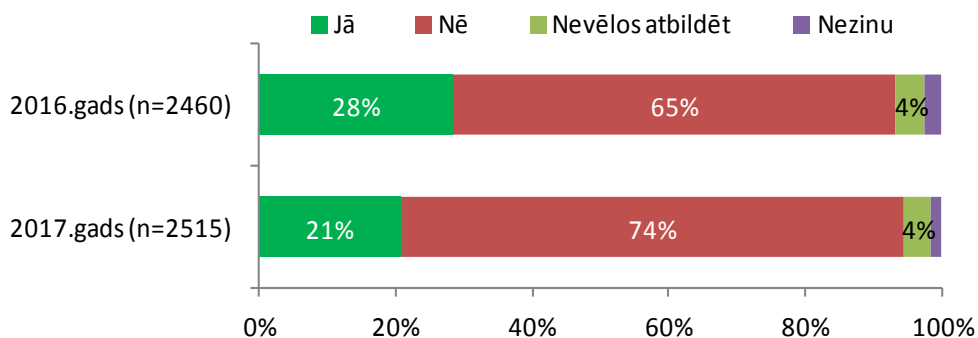

Labklājības ministrija

Komplektu saņemšanas ietekme uz ģimenes situāciju

Vai pirms gada ģimene varēja atļauties nopirkt tās preces/produktus, ko nupat saņēma?

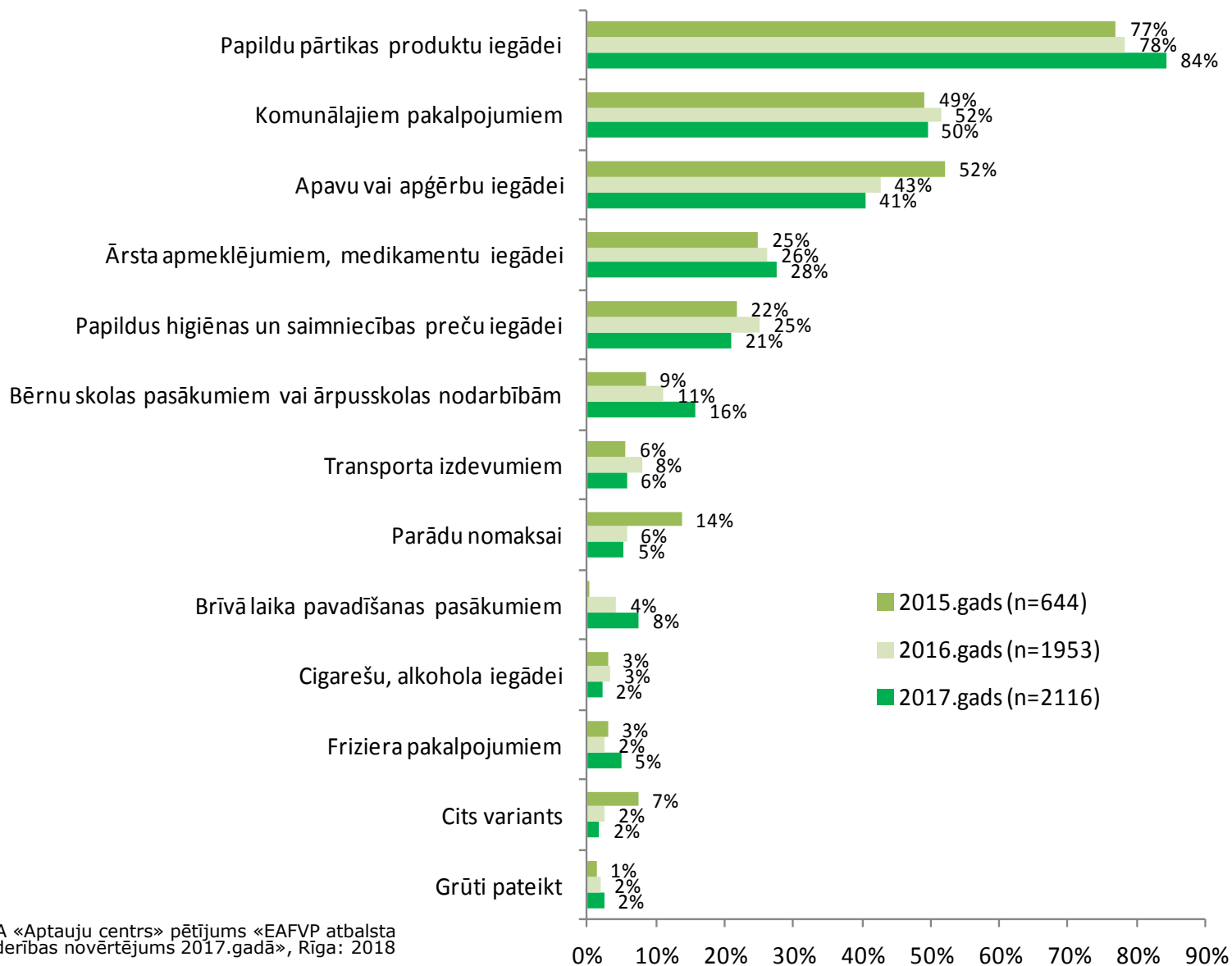

Avots: SIA «Aptauju centrs» pētījums «EAFVP atbalsta efektivitātes un lietderības novērtējums 2017.gadā», Rīga: 2018

Labklājības ministrija

Līdzekļu ietaupījums: kam tika tērēta ietaupītā nauda

Avots: SIA «Aptauju centrs» pētījums «EAFVP atbalsta efektivitātes un lietderības novērtējums 2017.gadā», Rīga: 2018

Labklājības ministrija

Pārtikas komplekti: apmierinātības rādītāji

- 98% gadījumos pārtikas komplekta saturs, kā norāda atbalsta saņēmēji, ticis izmantots savām vajadzībām pilnībā vai daļēji (2016.gadā – 96%). ⇒ *Saglabājas 2015. un 2016.gadā novērotā pozitīvā tendence par pārtikas komplekta satura un apjoma atbilstību komplektu saņēmēju vajadzībām.*
- 90% gadījumos pārtikas komplekta maziem bērniem saturs, ticis izmantots savām vajadzībām pilnībā vai lielākā daļa.
- Iemesli, kāpēc pārtikas komplektu saturs nav ticis izmantots savām vajadzībām visbiežāk ir – nelieto uzturā konkrētus produktus
- Pārtikas komplektu izmantošanas laiks, salīdzinot ar 2015.gadu (53%) un 2017.gadu (64%), ir pieaudzis. 2017.gadā 26% norādījuši, ka komplekts pietiek pusotram mēnesim vai ilgākam laikam (2015.g. – 22%), 64% - norādījuši, ka pietiek apmēram mēnesim (2015.g. – 53%)

Labklājības ministrija

Higiēnas un saimniecības preču komplekti: apmierinātības rādītāji

- Higiēnas un saimniecības preču komplekti jau kopš 2015.gada nemainīgi absolūtajā vairumā situāciju izmantoti pilnībā – 92% (2016.gadā – 92%, 2015.gadā – 89%), 8% izmantoja lielāko daļu (2016.gadā – 8%, 2015.gadā – 6%).
- Līdzīga situācija ir arī ar higiēnas preču bērniem vecumā no 0 – 24 mēnešiem) izlietojumu – 95% saka, ka tas izmantots pilnībā, 4% - izmantoja lielāko daļu.
- Higiēnas un saimniecības preču komplektā iekļauto preču ģimenēm parasti pietiek 1-2 mēnešiem, turklāt izmantošanas ilgumam ir tendence pieaugt. 2017.gadā 47% norādījuši, ka komplekts pietiek diviem mēnešiem (2015.g. – 24%), 18% - norādījuši, ka pietiek trim mēnešiem vai ilgākam laikam (2015.g. – 14%)

Labklājības ministrija

Mācību piederumu komplekti: apmierinātības rādītāji

- Mācību piederumu komplekti absolūtajā vairumā situāciju izmantoti pilnībā – tā bijis 96% atbalsta saņēmēju (2016.gadā – 91%).
- Starp piederumiem, kas visbiežāk netika izmantoti, ir – burtnīcas, nošu burtnīcas – 65% (2016.gadā – 80%) un klades – 35% (2016.gadā – 21%). Un visos gadījumos runa ir par vienu un to pašu cēloni – komplekta saturs neatbilst klasei, kuru bērns apmeklē.
- 38% atbalsta saņēmēju ar saņemtajiem individuālajiem mācību piederumu komplektiem pieticis visam mācību gadam (2016.gadā – 40%), 40% norāda, ka pieticis pusgadam (2016.gadā – 37%).

Labklājības ministrija

Maltītes: apmierinātības rādītāji

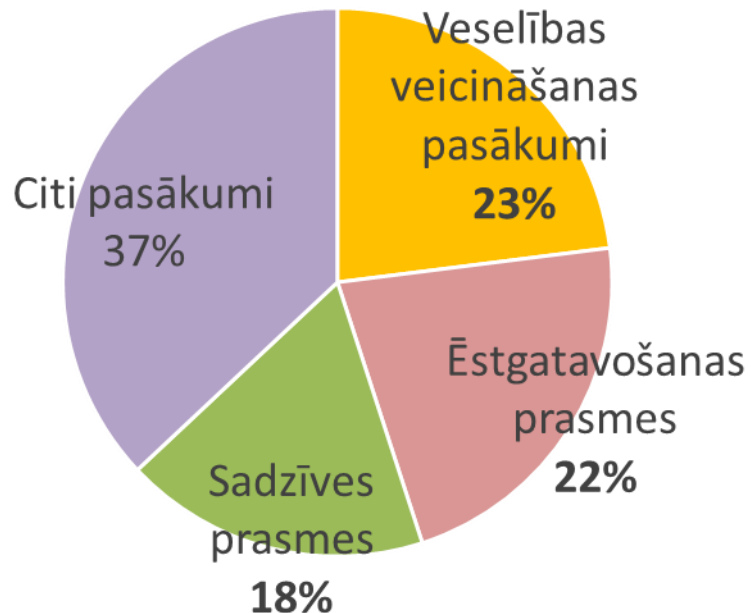
- Biežāk maltītes izdales vietās vienīgi saņem, nevis patērē, (2017.gadā 49% ņem maltīti ēšanai citā vietā, 2016.gadā – 62%).
- Zupas virtuves biežāk tiek apmeklētas gada aukstajā sezonā, tomēr to personu īpatsvars, kas izdales vietas apmeklē katru dienu vai 4-5 reizes nedēļā, ir visnotaļ stabils visu gadu.
- Zupas virtuves visbiežāk apmeklē vīrieši, krievvalodīgās personas, bērni (vai arī viņi saņem vecāku atnestās maltītes), personas bez ienākumiem, pilsētu (izņemot Rīgu) iedzīvotāji.
- Gatavās maltītes kvalitāte kopumā apmierina 96% tās saņēmējus (pilnībā - 82% (2016.gadā – 81%), drīzāk apmierina - 14% (2016.gadā – 11%).

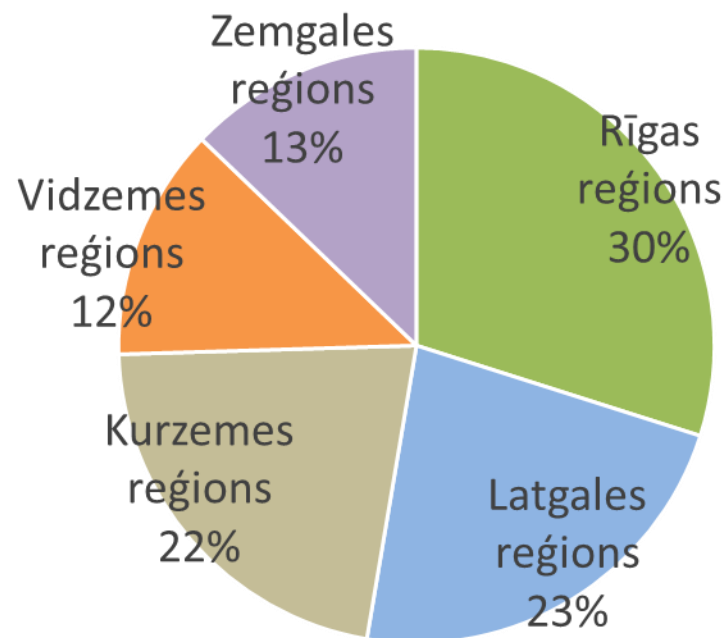
Labklājības ministrija

Papildpasākumi 2017. gadā

Papildpasākumu dalībnieku īpatsvars dalījumā pa pasākumu veidiem

Papildpasākumu īpatsvars dalījumā pa reģioniem

Labklājības ministrija

Papildpasākumi 2017. gadā: apmierinātības rādītāji

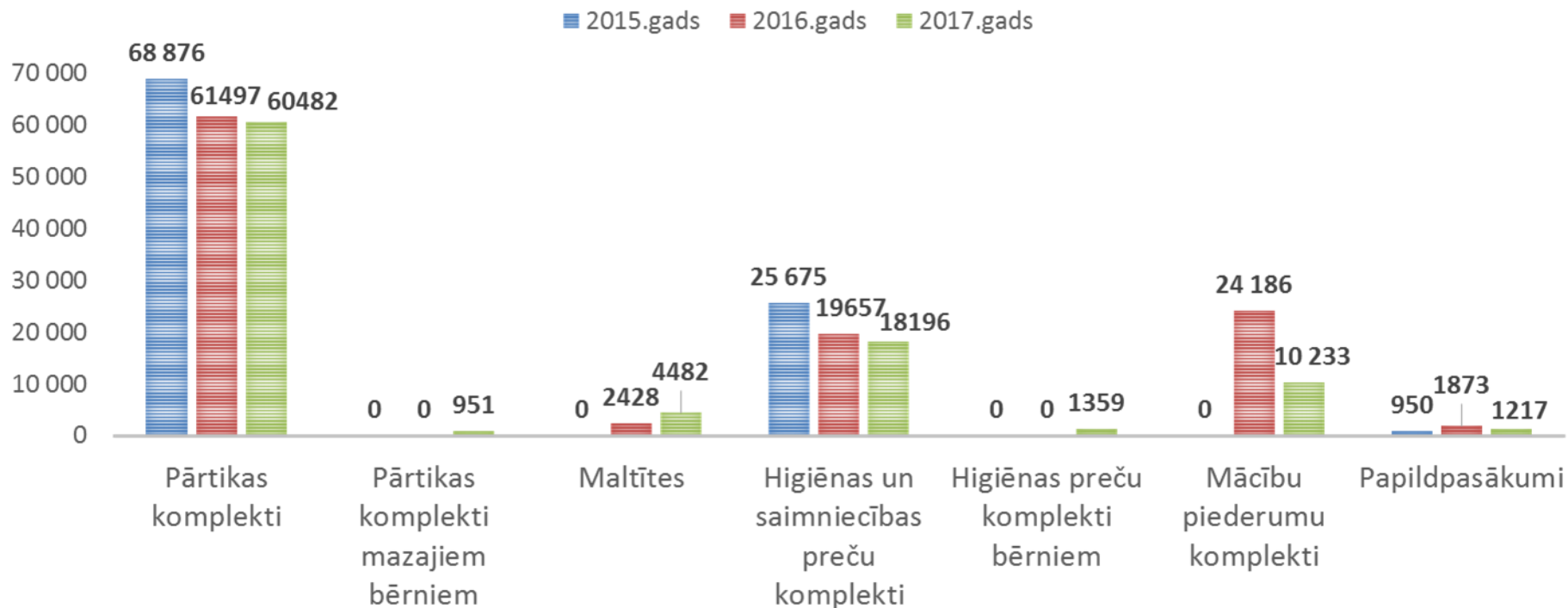
- Uz līdzdalību papildpasākumos aptaujas ietvaros norāda ap 12% (2016.gadā – 17%) komplektu saņēmēju un ap 17% (2016.gadā – 22%) maltīšu saņēmēju.
- Papildpasākumu dalībnieku profils, salīdzinot to, kāds tika konstatēts 2016.gadā, mainījies ļoti būtiski. Vienīgie akcenti, kas sakrīt, ir tie, ka piedalījušies gados jaunāki cilvēki, pilsētnieki un bērnu vecāki.
- Papildpasākumos iegūtās prasmes kopumā tiek vērtētas kā ļoti noderīgas – šādu atbildi izvēlējušies 66% komplektu saņēmēju (2016.g. 65%) un 81% maltīšu saņēmēju (2016.g. 68%).

Labklājības ministrija

Atbalstīto personu skaita izmaiņas 2015 - 2017

Kopumā atbalstīto personu skaits 2017.gadā: **63 799 personas**

Labklājības ministrija

Trūcīgo personu skaita izmaiņas 2014 - 2017

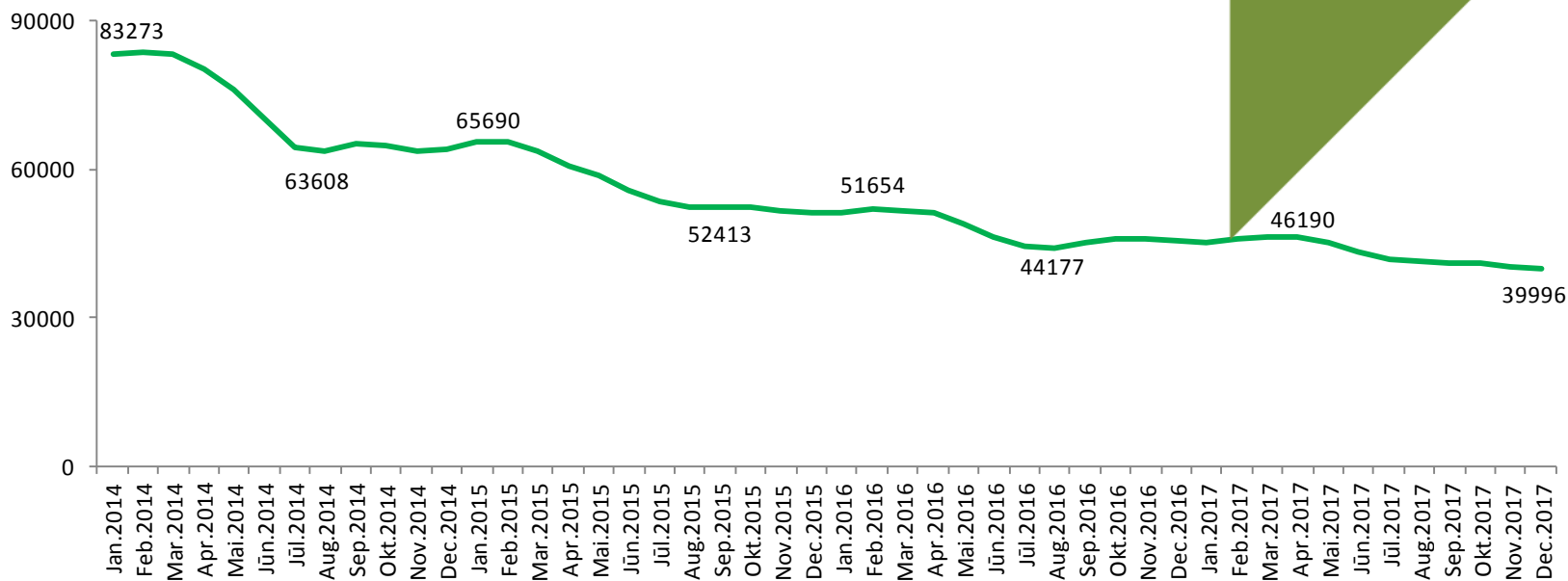
2016. un 2017. gadā veiktās izmaiņas nacionālajā likumdošanā:

- palielināts minimālās algas apmērs
- iedzīvotāju ienākumu nodokli neapliekamais minimums strādājošai personai un par tās apgādībā esošiem bērniem u.c.

Vispārējās ekonomiskās situācijas uzlabošanās:

- nodarbinātības rādītāju pieaugums (īpaši jauniešu vidē)
- pensiju indeksācija pensijas vecuma personām u.c.

Rezultāts: trūcīgo personu ienākumi **nedaudz** pārsniedz Ministru kabineta noteikto trūcīgas personas ienākumu līmeni, kas ir nemainīgs kopš 2010. gada (128,06 euro).

Labklājības ministrija

Papildpasākumu un to dalībnieku skaita samazinājumu ietekmējošie faktori

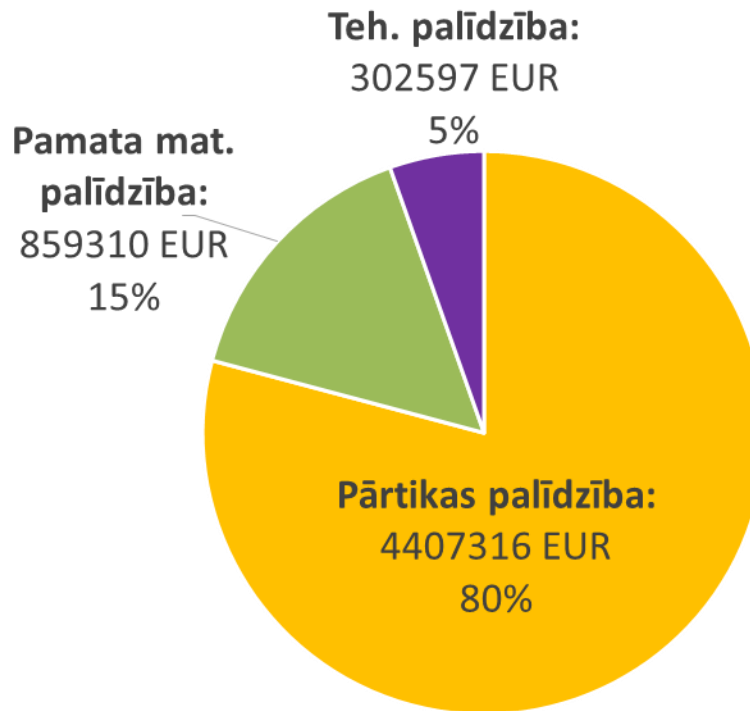
- Kopējais **trūcīgo personu skaita samazinājums** valstī par 9,5%, salīdzinot ar 2016.gadu;
- **Administratīvās pārmaiņas Latvijas Sarkanajā Krustā** (aptuveni 68% no izdales teritorijām visā Latvijā), kuru laikā administratīvo resursu trūkuma dēļ 24 teritorijās netika īstenoti papildpasākumi;
- **Revīzijas iestādes izvirzītās stingrākās papildpasākumu dokumentēšanas prasības**, kā rezultātā palielinājās administratīvais slogs PO, kas attiecīgi 2017.gadā pārskatos iekļāva tikai daļu no īstenotajiem papildpasākumiem.
- **Nemainīgi zemais Fonda atbalsta saņēmēju motivētības līmenis iesaistīties papildpasākumos.** Fonda mērķa grupa ir visgrūtāk sociāli aktivizējama sakarā ar to, ka pārsvarā tās ir personas ar zemu izglītību, ilgstoši bezdarbnieki, bezpajumtnieki, arī personas, kuras nespēj pašas savu situāciju izmainīt – ģimenes ar maziem bērniem, personas ar invaliditāti, pensijas vecuma personas.

Labklājības ministrija

Fonda atbalsta apmērs 2017.gadā

Fonda atbalsts
2017.gadā:
5 569 223 EUR

2017.gadā EK deklarēti : **5 572 252 EUR**

2017.gadā EK ir atmaksājusi valsts budžetā: **4 621 239 EUR**

Labklājības ministrija

Izmaiņas Fonda atbalsta īstenošanā 2018.gadā un nākotnē

Labklājības ministrija

Izmaiņas 2018. gadā

- **Atbalsts lielākam skaitam ģimeņu ar zemiem ienākumiem:**
  - Fonda atbalsts arī maznodrošinātām personām un ģimenēm ar ienākumiem **līdz 188 euro**.
  - No 2018.gada 1. aprīļa maznodrošinātie (līdz 188 eiro) saņem izziņas ar atzīmi, ka tās atbilst Fonda atbalsta saņemšanas nosacījumiem.
- **Vienkāršoti Fonda atbalsta komplektu izsniegšanas nosacījumi:**
  - svītrots komplektu saņemšanas biežuma ierobežojums.
  - turpmāk izziņas derīguma termiņa laikā varēs saņemt atsevišķus komplektus vai visu pārtikas, higiēnas un saimniecības preču komplektu skaitu uzreiz (nevis vienu komplektu kalendārā mēneša laikā, kā tas bija noteikts iepriekš).
- MK noteikumu grozījumos iekļauti **ražošanas un kvalitātes kritēriji** iebiezinātam pienam ar cukuru un rafinētai rapšu eļļai, ar kuriem iespējams dažādot un papildināt Fonda pārtikas palīdzības komplektu 2019. gadā.

Labklājības ministrija

Mērķa grupas loka paplašināšanas iespēju izvērtējums 2019.gadā

- 2018.gada faktiskais mērķa grupas personu skaita palielinājums (maznodrošinātie līdz 188 EUR) un tā ietekme uz finansējumu;
- Iespējamo papildu mērķa grupu iekļaušanas darbības programmā izvērtējums, ņemot vērā šādus principus:
  - Neizdalīt konkrētu klientu grupu pēc to statusa (piemēram, pensijas saņēmējs, persona ar invaliditāti u.c.);
  - Nodrošināt, lai 2021.gadā nebūtu periods, kad tiek pārtraukts Fonda atbalsts (līdz brīdim, kamēr tiek nodrošinātas administratīvās procedūras jaunā plānošanas perioda uzsākšanai);
  - 2021.gadā iespēju robežās saglabāt visus līdzšinējā atbalsta veidus, bet finanšu līdzekļu nepietiekamības gadījumā vismaz – pārtikas atbalstu visa vecuma personām.
- Darbības programmas grozījumi / papildus PO atlase 2021.g.

Labklājības ministrija

Fonda atbalsts 2021 – 2027 (1)

- EAFVP ⇒ ESF+
- ESF+ prioritātes:
  - Izglītība, apmācība, mūžizglītība;
  - Darba tirgus efektivitātes paaugstināšana un vienlīdzīgas pieejas darba tirgum veicināšana;
  - Sociālā iekļaušana, veselība, nabadzības mazināšana.
- ESF+ apvieno: Eiropas Sociālo fondu, Jauniešu nodarbinātības iniciatīvu, Eiropas Atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām, Nodarbinātības un sociālo inovāciju ES programmu, ES Veselības programmu.
- Kopējais ESF+ budžets: **101,2 miljardi EUR**

Labklājības ministrija

Fonda atbalsts 2021 – 2027 (2)

- Nosacījums:
  - no ESF+ 25% tiek veltīti sociālās iekļaušanas pasākumiem un atbalstam vistrūcīgākajām personām;
  - no ESF+ 4% tiek veltīti sociālās iekļaušanas pasākumiem vistrūcīgākajām personām, t.sk. ne mazāk kā 2% jeb ~ 2 miljardi EUR EAFVP (2014 – 2020 3,8 miljardi EUR)
- Dalībvalstis var izvēlēties EAFVP administrēšanas pieeju:
  - Atsevišķa darbības programma vai kā prioritāte ESF darbības programmā;
  - Tiek nodalīta administrēšanas sistēma un saglabātas līdzšinējās vadībā iesaistītās iestādes vai tās tiek integrētas vienotā ESF vadībā iesaistīto institūciju sistēmā (FM?).

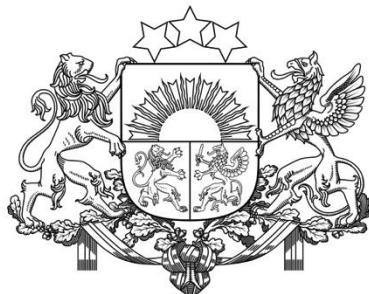

Labklājības ministrija

Fonda atbalsts 2021 – 2027 (3)

- EAFVP principi ESF+ ietvaros:
  - tiek saglabāts vienkāršošanas princips,
  - uzsvars uz labāku sinerģiju ar ESF pasākumiem;
  - EAFVP paliek pieejams plašam un vēl plašākam mērķa grupas lokam, uzsvars uz mazajām NVO.
- EAFVP prioritātes ESF+ ietvaros:
  - Pārtikas atbalsts;
  - Pamata materiālā palīdzība;
  - Papildpasākumi.

KONTAKTINFORMĀCIJA:

Labklājības ministrija,

Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām Vadošā iestāde

T.67021653

E-pasts: eafvp.vi@lm.gov.lv

Mājas lapa: www.lm.gov.lv